

FORUM

Forskningscentrum för psykosocial hälsa

Nyhetsbrev N° 3 – 2011

Redaktör Merja Metell Suomalainen, merja.metell-suomalainen@sll.se
Telefon: 08-123 459 85 Mobil: 0707-37 40 97 Webbplats: www.forumforskning.se

Foto: Bildbyrån photos.com

Många nya svar om spelproblem i Sverige

I höst kommer de första resultaten från Fördjupningsstudien om spelvanor i Sverige som Forum har ansvarat för och gjort på uppdrag av Statens folkhälsoinstitut. Studien är en del av SWELOGS (Swedish Longitudinal Gambling Study) som genom flera delstudier ska ge ökad kunskap om spel och hälsa i Sverige.

Svarsfrekvensen för Fördjupningsstudien är 83 procent vilket är mycket bra i forskningssammanhang.

– Vi kommer kunna visa om det är fler än de två procent som man ofta refererar till som har negativa konsekvenser av sitt spelande, säger Klara Hermansson, projektledare på Forum.

Spelfrågan, hur spelmarknaden ska regleras i framtiden och vem som ska vara ansvarig för hjälpen till de spelberoende, har varit aktuell i höst och flera politiska partier har diskuterat frågan.

– Det märks också ett sug efter mer

kunskap i spelberoendefrågan bland professionella, sjukvårdspersonal och andra grupper som möter personer som har drabbats av spelproblem, säger Merja Metell Suomalainen, kommunikationsansvarig på Forum.

– Forums Kunskapscentrum för prevention och intervention vid spelberoende är en resurs som allt fler upptäcker och också våra utbildningar och föreläsningar, säger Merja Metell Suomalainen.

Forum och Stödlinjen för spelare och anhöriga medverkar på Beroendedagen den 6 december som arrangeras i Stockholm.

Där kommer Forums självhjälpmanual för spelberoende och anhöriga att presenteras. Manualen ger verktyg som kan hjälpa till på vägen mot spelfrihet och bygger på motiverande samtal och kognitiv beteendeterapi, de två metoder som har visat sig vara mest lovande vid behandling av spelproblem. ●

Anhörigsamtal ökar

Under sommaren (juni-augusti) har över 300 personer kontaktat Stödlinjen för spelare och anhöriga.

Allt fler samtal gäller dataspel. Oftast rör det sig om föräldrar som är oroliga över barnens spenderade tid framför datorn under sommarlovet.

Hälften av samtalen kommer från spelare och av dem är 82 % män och 18 % kvinnor. Det avspeglar problem med spel om pengar i samhället i stort (80 % män och 20 % kvinnor). Åldersspannet 18–34 står för mer än hälften av samtalen och 28 % av de med spelproblem har utländsk bakgrund. Försämrad relation till partnern och till övriga anhöriga/vänner är vanliga konsekvenser av spelandet.

De vanligaste problemspelen är automater (40 %) och poker (25 %).

Andelen anhöriga som ringer har ökat, i somras var det 117 personer. De anhöriga uppger att konsekvenser är bristande tillit, konflikter/irritation och ökat kontrollbehov.

Även vårdpersonal och professionella har kontaktat Stödlinjen för information på 020-81 91 00. ●

Rekrytering pågår

Under hösten inkluderas de första barnen i SkolFam-studien från ett antal kommuner, bland annat Malmö, Tjörn, Norrköping och Uppsala. SkolFam är en skolintervention för familjehemsplacerade barn i åldern 7–11 år. Barnen kommer att följas under ett år för att undersöka om metoden kan förbättra deras skolprestationer. Ett antal kontrollkommuner ska också rekryteras. För mer information om studien kontakta gärna Peter Boudin, projektledare på Forum, peter.boudin@sll.se. ●

Sociala insatsgrupper

Forum deltar i projektet "Sociala insatsgrupper" som har initierats av Stockholms länspolismästare Carin Götblad. Polis och bland annat socialtjänst ska arbeta tillsammans för att hindra nyrekrytering i gäng och istället erbjuda ungdomar alternativ. Forums uppgift i höst blir att utbilda de 12 kommuner som deltar i projektet i SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth). SAVRY är ett beslutsstöd när risker och behov hos ungdomar med känt antisocialt beteende ska bedömas. ●

Forum leds av Anders Tengström, docent och leg psykolog

Forum har under de senaste åren på uppdrag av regeringen genomfört utvärderingar av ideella kvinnojourers och socialtjänstens insatser för våldsutsatta kvinnor. Resultaten är nedslående. En stor majoritet av kvinnorna fortsätter att vara utsatta för våld ett år efter att de gått med i studien, de mår psykiskt dåligt och deras liv fungerar inte särskilt väl. Debatten efter slutrapporten, i framförallt SvD, visar på två huvudspår.

Ett intar ståndpunkten att det är problematiskt att kvinnojourerna inte är professionella organisationer vars verksamhet är tillstånds- och tillsynspliktig av Socialstyrelsen. Att de bara delvis har utbildad personal och att de inte tar emot de mest utsatta kvinnorna, de med missbruk – och har en stereotyp bild av förövaren vilket försvårar förståelse av våldsförloppen. Det andra spåret företräds av kvinnojourerna som anser att de inte kan lastas för att förövaren fortsätter att utöva våld efter att kvinnan lämnat juren. Att samhället inte tar sitt ansvar att förhindra fortsatt våld.

Debatten visar det spänningsfält som finns just nu i frågan och hur det slutar vet ingen. Drar man lärdomar från alkoholismvårdens utveckling de senaste 100 åren, så har den gått från ett stort inslag av ideella insatser till en helt professionaliserad vård idag. Kanske måste kvinnojourerna beakta detta och utveckla sin verksamhet genom att bolagisera sig och därmed göra sin verksamhet tillståndspliktig. Detta kräver att personalen anställs och utbildas och att interventionsprogram införs. För samhället blir insatsen dyrare men krav kan ställas på effektivitet och professionalism. Om kvinnojourerna önskar denna utveckling är väl mera osäkert. Fortsättning lär följa. ●

Anders Tengström

Framtidens hjälp till förövare

Socialstyrelsen har fått regeringens uppdrag att ta fram förslag på nya insatser för män som våldsför sig på kvinnor.

– Forum har hörsammat regeringens uppmaning om nya interventioner för den här gruppen, säger Anders Tengström, docent och forskningsledare på Forum.

– Vi kommer att utveckla ett webbaserat terapeutiskt stöd för förövare, där man ska kunna få hjälp med att sluta agera våldsamt. Det har inte provats tidigare och idag finns ingen evidensbaserad hjälp att få, om man inte är dömd till påföljd och sitter i fängelse och går ett behandlingsprogram.

Forum har också presenterat ett förslag på hur man ska utveckla bedömningsfunktionen hos socialtjänsten när kvinnor som har blivit utsatta för våld vänder sig dit för att få hjälp.

– Man behöver på ett mer systematiskt och brett sätt bedöma kvinnornas behov av insatser och risker i den miljö och omgivning som kvinnan lever under. Idag görs inga ordentliga risk- och skyddsutredningar. Det behövs för att man ska kunna göra en funktionell säkerhetsplanering och minska risken för våld i framtiden, säger Anders Tengström.

Förslagen är överlämnade till Socialstyrelsen och du kan läsa mer om Forums forskningsarbete kring våld i nära relationer i nyhetsbrevets krönika av Anders Tengström.

Rapporten "Utvärdering av Socialtjänstens och Ideella kvinnojourers insatser för våldsutsatta kvinnor" kan läsas på www.forumforskning.se/publikationer/rapporter. Där hittar du också fler rapporter. ●

Höstens utbildningar

Söker du kunskap om spelberoende?

Vi utbildar i behandling av spelberoende. Metoderna bygger MI, KBT och ACT.

För mer information och anmälan: www.forumforskning.se/utbildningar.

Beställ idag!

Nu finns Självhjälpmanualen "Första hjälpen vid spelproblem" gratis på www.forumforskning.se